

Detaljplan

Vik-Sogndal

Vedlegg til Detaljplan (tidl. miljø-, transport-, og anleggsplan, MTA) for 420 kV Aurland - Sogndal

Oktober 2024

INNHold

Innhold

1. INNLEDNING	4
1.1 Kort beskrivelse av prosjektet	4
1.2 Bakgrunn og innholdet i planen.....	5
1.3 Formål med Detaljplanen	5
1.4 Fremdriftsplan	5
1.5 Anlegget, konsesjonæren og organisering.....	6
1.6 Miljøstyring i prosjektet	6
1.6.1 Implementering og oppfølging av Detaljplanen	6
1.6.2 Varslingsrutiner og endringshåndtering.....	7
1.6.3 Risikovurderinger	7
2. OPPFØLGING AV KONSESJONEN	7
2.1 Gjennomgang av konsesjonsvilkår	7
2.2 Involvering ved utarbeidelse av Detaljplanen	9
3. ENDRINGER FRA KONSESJONEN	10
4. KUNNSKAPSGRUNNLAGET OG KRAV ETTER ANDRE LOVERK.....	11
4.1 Oppdatert kunnskapsgrunnlag	11
4.2 Krav etter andre lovverk.....	11
4.2.1 Forurensningsloven	12
4.2.2 Kulturminneloven	12
4.2.3 Naturmangfoldloven.....	12
4.2.4 Veglova.....	12
4.2.5 Havne- og farvannsloven	12
4.2.6 Luftfartsloven	12
5. BESKRIVELSE AV ANLEGGET	12
5.1 Innledning	12
5.2 Arealbruk	13
Tabell 6. Tiltakets arealbruk.....	13
6. BESKRIVELSE AV ANLEGG SARBEIDET.....	14
6.1 Ledningsbygging.....	14
6.2 Luftfartsmerking	14
6.3 Riving av eksisterende ledninger	14
6.4 Transport og veier.....	15
6.4.1 Helikoptertransport.....	16
6.4.2 Anleggsplasser	16

6.4.3	Masseuttak	16
6.4.4	Skogrydding.....	16
6.5	Kart og tegninger	17
6.6	Terrenginngrep og istandsetting	17
6.6.1	Motorferdsel utenfor offentlig veg.....	17
6.6.2	Istandsetting	17
6.7	Avbøtende tiltak i anleggsperioden	17
6.7.1	Verneområder.....	17
6.7.2	Truede og sårbare arter	18
6.7.3	Landskapstilpasning	18
6.7.4	Skogrydding.....	18
6.7.5	Kulturminner	18
6.7.6	Særskilte hensyn	19
7.	PROSJEKTTILPASSET KONTROLLPLAN.....	19
8.	REFERANSER.....	20
	VEDLEGG 1. OVERSIKTSKART, 1:50 000	22
	VEDLEGG 2. DETALJKART.....	23
	Blad 1 Jarvehaugen – 1:5000.....	23
	Blad 2 Bjørnstigkamben – 1:5000	23
	VEDLEGG 3. RIGG- OG ANLEGGSPLASSE.....	24
	VEDLEGG 4. VILKÅR FOR FIMREITEÅSEN NATURRESERVAT	25
	VEDLEGG 5. SKOGRYDDEPLAN TEKST OG KART	27

ENDRINGSLOGG

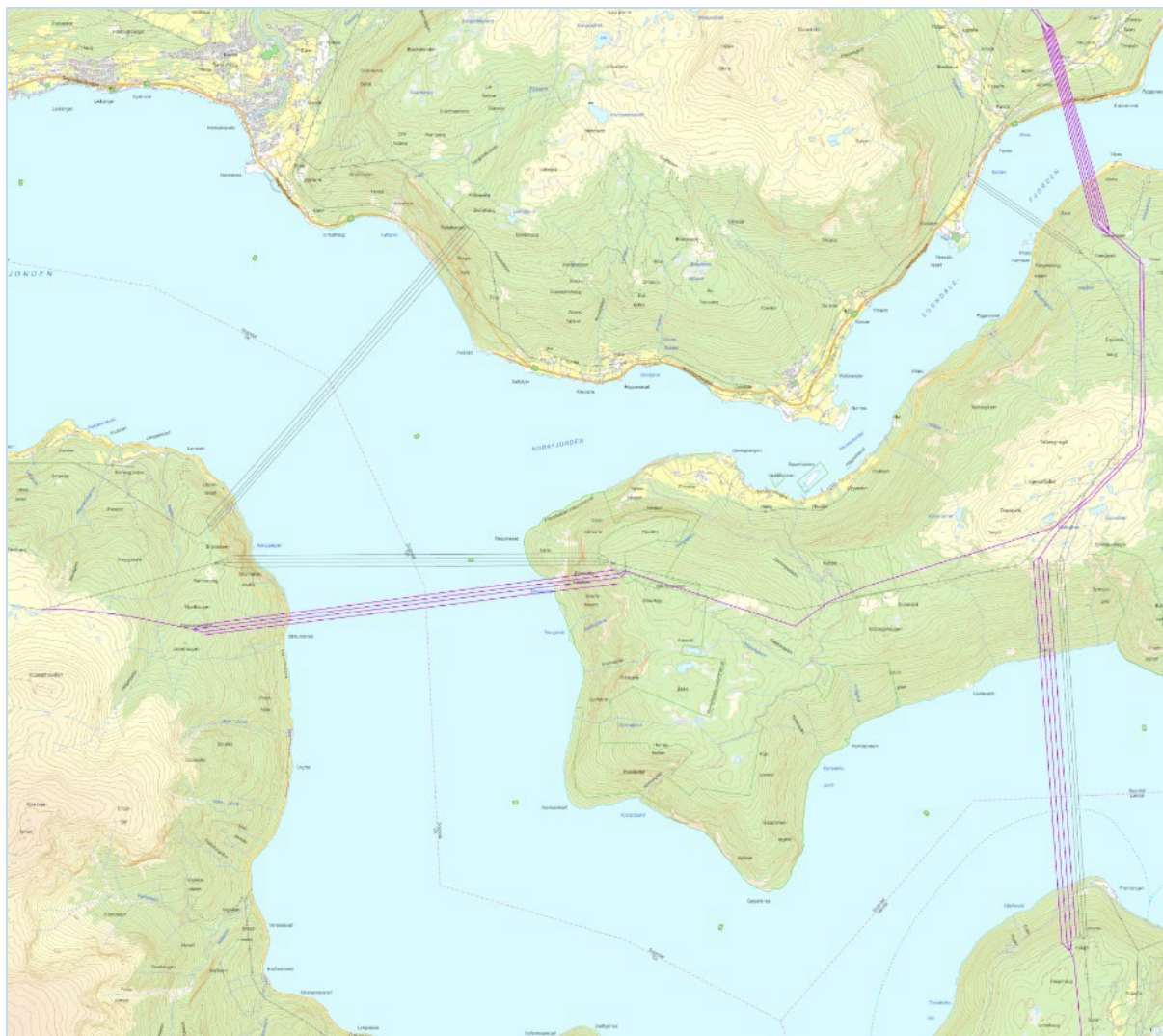
Dato	Kapittel	Side	Beskrivelse
17.10.24	1.2	5	Konsesjonsvedtak av 8.9.24 og klage på vedtak beskrevet
17.10.24	3	10	Tabell 5. Endring av riggareal v /Indre Borlaug er beskrevet
17.10.24	5.2	13	Tabell 6. Riggareal Indre Borlaug oppdatert
17.10.24	Vedlegg 2		Detaljkart Blad 1 endret til 1:5000
	Vedlegg 3		Tabell 11 Rigg- og anleggsplasser Indre Borlaug oppdatert

1. INNLEDNING

1.1 Kort beskrivelse av prosjektet

Tiltaket er en del av spenningsoppgradering av ledningene Sogndal – Aurland, og Hove - Sogndal til 420 kV. Denne detaljplanen omfatter bygging av nytt fjordspenn over Sognefjorden i ny trase mellom Kaupangerhalvøya i Sogndal kommune og Ramnaberget i Vik kommune. Detaljplanen er et vedlegg til Detaljplanen (tidligere MTA-plan) for 420 kV Aurland – Sogndal med referanse 202106011-32 godkjent av NVE 31.3.2022. Vilkår i den opprinnelige MTA-planen vil også gjelde for dette fjordspennet. Generelle vilkår som gjelder hele det konsesjonsgitte tiltaket for nybygg av de to ledningene gjentas derfor ikke her.

Ny trase for fjordspennet vil gå fra Bjørnstigkamben på Kaupangerhalvøya, via fjordkryssing over Sognefjorden til Jarvehaugen, og ledning videre vestover derfra til eksisterende ledning ved Storagilet i Vik kommune. Tiltaket berører Sogndal og Vik kommuner i Vestland fylke. Fjordkryssingen er Statnetts lengste fjordspenn. Det omsøkte tiltaket er vist i Figur 1.

Figur 1. Oversikt over tiltaket med ny fjordspenntrase for Vik - Sogndal i vest.

1.2 Bakgrunn og innholdet i planen

Tiltaket som denne strekningen er en del av ble meldt i mars 2014, og konsesjonssøkt i mai 2019. NVE tildelte konsesjon i juni 2020. Konsesjonsvedtaket omfattet også utskiftning av fjordspennet over Sognefjorden. Konsesjonsvedtaket ble påklaget til Olje- og energidepartementet sommeren 2020. Olje- og energidepartementet stadfestet konsesjonsvedtaket den 22.02.2022. MTA-plan (Detaljplan) for tiltaket ble godkjent av NVE 31.03.2022. Statnett sendte tilleggssøknad om flytting av fjordspenntraséen over Sognefjorden den 1.12.2023. NVE ga Statnett tillatelse til bygging 9.8.2024. Konsesjonsvedtaket er påklaget, og NVE oversendte klagen til Energidepartementet 8.10.2024.

Kopi av konsesjonssøknader og tilhørende dokumenter er tilgjengelig på Statnetts hjemmesider www.statnett.no.

1.3 Formål med Detaljplanen

NVEs konsesjonsvedtak for hele tiltaket stiller vilkår om at anlegget skal bygges, drives, vedlikeholdes og nedlegges i henhold til en Detaljplan (tidl. MTA-plan). Detaljplanen beskriver anleggsaktiviteter, transport, arealbruk og utforming av anlegg, samt en beskrivelse av hvordan det skal tas hensyn til de ulike miljøfaktorer som berøres av anleggsarbeidet.

Innholdet i Detaljplanen er basert på NVEs veileder for Detaljplaner: NVE (2023) *Detaljplan for nettanlegg*. <https://veiledere.nve.no/detaljplan-for-nettanlegg/> I tillegg vil konkrete vilkår fra et eventuelt nytt konsesjonsvedtak og notat "Bakgrunn for vedtak" bli lagt til i Detaljplanen.

1.4 Fremdriftsplan

Tabell 1 gir oversikt over milepæler i tiltaket og frister/ bestemmelser i konsesjonen.

Tabell 1 Oversikt over milepæler i prosjektet.

Tema	Frist
Konsesjonens varighet	Konsesjonen gjelder inntil 09.06.2050
Bygging	Oppstart opprustning og nybygging av veier og etablering baseplasser- 1. kvartal, 2024. Oppstart ledningsbygging- vår 2024. Strekking av fjordspennet til Vik 2026 og 2027
Planlagt ferdigstilling fjordspennet	Høst 2027. Riving vinter 2027/2028
Frist for idriftsettelse	Anlegget skal være ferdigstilt, bygget i henhold til konsesjonen og idriftsatt innen 3 år fra endelig konsesjon, dvs. den 22.2.2025. Statnett vil søke om fristforlengelse i god tid før fristens utløp.
Frist for istandsetting/rydding	Opprydning og istandsetting skal være ferdig senest to år etter at anlegget eller deler av anlegget er satt i drift

1.5 Anlegget, konsesjonæren og organisering

Opplysninger om anlegget, anleggseier og organisering er vist i tabell 2.

Tabell 2. Opplysninger om konsesjonæren og organisering av byggingen

Navn på konsesjonen:	420 kV Aurland - Sogndal	
Kommune(r):	Sogndal og Vik kommuner	
Fylke(r):	Vestland fylke	
NVE ref.:	201305024-183	
Innhold i konsesjonen	Bygging av nytt fjordspenn over Sognefjorden som erstatning for dagens fjordspenn. Fjordspennet på ca. 5 km omfatter fire spennmaster på hver side, fire faseliner og en toppline, samt ca 2 km luftledning. Overføringskapasitet vil tilsvare linetypen dupleks Athabaska. Nye riggareal bygges på begge sider. Fjordspenn og spennmaster merkes som luftfartshinder.	
Konsesjonær:	Navn: Statnett SF	Tlf. 23 90 30 00
	Prosjektleder: Karianne Prytz	Tlf. 95 17 97 87
Organisasjonsnummer:	962986633	
Adresse:	Postboks 4904 Nydalen, 0432 Oslo	
Kontaktinformasjon byggefase:	Byggeleder: Svein Rune Fossen	Tlf. 23 90 41 52
	Grunneierkontakt: Tore Kim Lunde	Tlf. 23 90 37 04
	Miljørådgiver: Johan Olav Bjerke	Tlf. 92 45 66 68
	Skogrådgiver: Alf Roar Eidesmo	Tlf. 23 90 43 31

1.6 Miljøstyring i prosjektet

Oppfølging av miljømål er en del av mål- og resultatstyringen i Statnett, der natur og miljø vektlegges på linje med tekniske og økonomiske hensyn i beslutninger. I energilovforskriften stilles det krav om at konsesjonæren skal sørge for å innføre og praktisere internkontroll knyttet til miljø og landskap.

Som følge av Statnetts egne miljøstyring og kravene stilt gjennom energilovforskriften, gjennomføres det en systematisk planlegging, rapportering og miljøoppfølging av bygging og drift av anleggene. Detaljplanen er en konkretisering av denne internkontrollen.

Regelmessig kommunikasjon med berørte er vesentlig for et vellykket anleggsarbeid. Statnett vil informere omgivelse under anleggsarbeidet. Statnett klausulerer rettigheter til å bygge på området der det skal bygges.

Informasjon om prosjektet og den mest oppdaterte versjonen av Detaljplanen vil være offentlig tilgjengelig under en egen prosjektside på www.statnett.no.

1.6.1 Implementering og oppfølging av Detaljplanen

Statnett, som konsesjonær, har ansvar for Detaljplanen, og at den inngår og følges opp som en del av kontrakt mellom Statnett og entreprenørene. Statnett har et eget avvikssystem for å registrere og følge opp avvik og uønskede hendelser. Statnett stiller også krav om at entreprenører skal ha egne avvikssystem som en del av sin internkontroll.

1.6.2 Varslingsrutiner og endringshåndtering

Detaljplanen skal være godkjent av NVEs miljøtilsyn før anleggsarbeidet starter. Ved behov for endringer i Detaljplanen, skal Statnett innhente eventuelle tillatelser fra relevante myndigheter og berørte grunneiere før saken sendes over til NVE for behandling.

1.6.3 Risikovurderinger

Statnett gjennomfører regelmessig risikovurderinger av prosjektet, og disse vurderingene er også lagt til grunn i Detaljplanen.

2. OPPFØLGING AV KONSESJONEN

2.1 Gjennomgang av konsesjonsvilkår

I gjeldende anleggskonsesjon er det stilt konkrete vilkår, og av disse er vilkår som er av relevans for ny fjordspenningstrase oppsummert i tabell 3. Tabellen viser til kapitlene i Detaljplanen der temaet er utdypet.

Tabell 3. Oversikt over konsesjonsvilkår i konsesjonsvedtak datert 09.06.2020

Vilkår	Innhold i vilkåret	Kommentar / avbøtende tiltak	Relevant kap. / vedlegg i Detaljplanen
Kulturminneundersøkelser	Konsesjonæren skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før miljø-, transport- og anleggsplanen blir godkjent.	Vestland fylkeskommune har gjennomført registrering av kulturminner i 2019 og 2020.	4.2.2
Villrein	Beskrive og drøfte hvordan hensynet til villreinen i området skal gjennomføres for å minimere virkninger, og hensynssoner der helikopterflyging ikke skal forekomme skal beskrives.	Tangerer Fjellheimen villreinområde. Opprettet kontakt med Villreinutvalg og SNO	4.1
Fimreiteåsen naturreservat	Beskrive og drøfte hvordan anleggsarbeidet kan gjennomføres for å minimere skader på terreng og vegetasjon og registrerte naturtyper der ledningen går igjennom Fimreiteåsen naturreservat.	Helikopterbaserte byggearbeider. Skånsom skogrydding. Statnetts terrenghåndbok er en del av vilkårene i kontrakt med entreprenører. Kun beltegraver. ATV tillates ikke.	6.7.1 og Vedlegg 4
Rovfugl	Beskrive og drøfte hvordan hekkelokaliteter for rovfugl kan hensyntas under anleggsfasen.	Informasjon om hekkelokaliteter er hentet fra KU og Statsforvalteren. NINA rapport 623 og Multiconsult sitt notat fra 2018 om anbefalt hensynssoner er også lagt til grunn. Fugleundersøkelser bestilles for 2024	4.1
Skogrydding	For å dempe direkte innsyn til kraftledningstraseen og ivareta hensynet til	Begrenset traserydding er planlagt på hele	6.4.4

Vilkår	Innhold i vilkåret	Kommentar / avbøtende tiltak	Relevant kap. / vedlegg i Detaljplanen
	naturmangfoldet skal skogrydding begrenses så langt det vurderes som hensiktsmessig, herunder gjennom Fimreiteåsen naturreservat. Gjensetting av vegetasjon bør prioriteres på de strekningene hvor traseen krysser prioriterte naturtyper, og i krysningspunkter med vei og merkede turstier.	ledningsstrekningen hvor klaringskrav til skog er satt ut fra bonitet/tilvekst og elsikkerhetskrav. Lavtvoksende vegetasjon bevares.	
Dokumentasjon av ledningen som kulturminne	Før riving av eksisterende 300 kV kraftledning Fardal–Hove, registrert som et av kraftoverføringens kulturminner, skal Statnett foreta kulturminnefaglig dokumentasjon av ledningen. Dette skal gjøres i tråd med nærmere spesifiserte krav i henhold til NVEs standard for dokumentasjon av sektorens kulturminner, som ble ferdigstilt i 2019.	Statnett vil gjennomføre registrering av ledningen i henhold til NVEs standard	6.7.6
Riving av ledninger	Følgende ledninger og anlegg skal rives innen 2 år etter at ny 420 kV Aurland-Sogndal er satt i drift: - Ca. 16,4 kilometer av 300 kV ledningen mellom Fardal og Hove frem til Ramnaberget. Det skal lages en plan for riving av ledninger og anlegg. Planen skal inkludere hvordan fjerning av gamle fundamenter skal gjennomføres for å minske negative virkninger på terrenget. Det skal også vurderes hvorvidt det er hensiktsmessig å la gamle fundamenter bli liggende. Planen skal forelegges NVE før arbeidene igangsettes, og den kan inngå i miljø-, transport- og anleggsplanen.	Kap. 6.3 beskriver hvordan rivingsarbeid skal foregå. I tillegg legges Statnetts terrenghåndbok til grunn for all ferdsel.	6.3

2.2 Involvering ved utarbeidelse av Detaljplanen

Statnett har gjennom planleggingen av prosjektet involvert parter som kommuner, Fylkeskommune, Statsforvalter, grunneiere og andre som er brukere av berørte og tilstøtende arealer.

Tabell 4 Involvering ved utarbeidelse av Detaljplan

Hvem	Type involvering (møte, befaring og skriftlig uttalelse)	Dato
Sogndal kommune	Brev med informasjon om tilleggssøknad sendt Detaljplan sendt	2.10.2023 10.4.2024
Vik kommune	Detaljplankart sendt	18.10.2024
Grunneiere, jf. konsesjonsvedtak	Diverse dialog om anleggsplasser, avtaleutkast sendt oktober 24.	
Statsforvalteren i Vestland	Informasjon om tilleggssøknad i brev Dialog og møter om planer, tilleggssøknad, søknad om unntak fra vernebestemmelser. Div. korrespondanse om villrein og rødlistede arter.	2.10.2023 8.12.2023
Fylkeskommunen	Div. dialog og korrespondanse om planer og kulturminneregistreringer	
Luftfartstilsynet	Korrespondanse om merkeplikt og varsling	Dialog
Kystverket	Informasjon om kryssing av fjordarmer, varsling av skipsfart og vakt ved linestrekking	Diverse møter

3. ENDRINGER FRA KONSESJONEN

Statnett har gjort noen endringer og justeringer av riggareal på vestsiden av Sognefjorden sør for Indre Borlaug sammenlignet med detaljplanen datert april 2024. Tabell 5 viser de planlagte justeringene.

Tabell 5. Avvik mellom konsesjonssøknaden datert 1.12.2023 og denne detaljplanen

Tema (spesifisert i konsesjonen)	Fra konsesjonssøknad	Fra NVE-notat "Bakgrunn for vedtak"	Konkrete endringer
Riggareal	- Riggareal B19 og B19B B18D		Riggarealene sør for Indre Borlaug i Vik kommune endres som beskrevet nedenfor: Statnett frafaller bruk av riggarealene B19 som konsesjonsgitt, og vist som terrengtilpasset B19B i detaljplanen av april 2024. Riggarealet konsesjonsgitt som B18, og terrengtilpasset som permanent areal B18B i detaljplanen av april 2024, opparbeides midlertidig. Arealet B18D vist som permanent i detaljplanen av april 2024 opparbeides midlertidig. Arealene opparbeides med minst mulige terrenginngrep og størst mulig bruk av stedlige masser.
Veier	Som vist i konsesjonssøknad av januar 2024		

4. KUNNSKAPSGRUNNLAGET OG KRAV ETTER ANDRE LOVVERK

4.1 Oppdatert kunnskapsgrunnlag

Statnett har oppdatert kunnskapsgrunnlaget ved å gjennomføre en egen konsekvensutredning for den tilleggssøkte traséen, og som ble ferdigstilt i desember 2023. I konsekvensutredningen er kunnskapsgrunnlaget oppdatert ved befaringer og gjennomgang av offentlige databaser, supplert med informasjon samlet gjennom dialog med Statsforvalteren, Fylkeskommunen, kommuner, grunneiere og andre interessenter. Fagtemaer som er supplert med ny kunnskap er naturmangfold, friluftsliv, landskap, kulturmiljø, og landbruk. Kunnskapsgrunnlaget for detaljplanen vurderes på denne bakgrunnen å være oppdatert.

Naturmangfold; Informasjon om fugleliv og for sensitive arter er hentet inn gjennom konsekvensutredningen. I tillegg til befaringsdata er utredningen supplert med informasjon fra offentlige databaser og Statsforvalteren i Vestland. Det er registrert to forekomster av skjermede fuglearter. For en forekomst vurderes avstanden som tilstrekkelig og konsekvens som ubetydelig. En annen skjermet fugleart er registrert på Fimreitehalvøya et stykke nord for fjordspennet. Her har Statnett begrenset helikopterflyvning i hekkeperioden. Statnett har bestilt fugleregistreringer og vil vurdere ytterligere avbøtende tiltak i anleggsfasen på bakgrunn av funn.

Villrein: Tiltaket passerer gjennom Fjellheimen villreinområde, Vikafjellet. Tiltaksområdet berører yttergrensen for villreinens sommer- og vinterbeiter. Statnett vil etablere rutiner for observasjon og etablere kontakt med villreinforvaltningen om eventuelt behov for å tilpasse anleggsarbeidet for å unngå konflikt. Tiltak kan være varslingsrutiner, midlertidig opphold i flyvning, transport, anleggsvirksomhet eller andre tiltak.

Friluftsliv: Kraftledninger og master er vurdert å gi ubetydelig konsekvens for friluftsliv.

Landskap: Landskapsvirkningen av ny plassering av fjordspennet er vurdert å være noe negativ, men ikke helt ulik eksisterende fjordspenn. Statnett vil gjennomføre begrenset skogrydding og begrense på skjæringer og fyllinger, og sikre god tilbakeføring for å dempe landskapsvirkningen.

Kulturmiljø: Ledningstiltaket, uten ny adkomstvei fra Indre Borlaug som ble vurdert, men som ikke er tilleggssøkt, er vurdert å ville føre til noe negativ konsekvens. Tiltaket har ikke direkte konsekvenser for kulturminner annet enn ved riving av eksisterende fjordspenn og ledning som beskrives under kapittel 6.3.

Landbruk: Konsekvensen for landbruk er vurdert å være ubetydelig.

4.2 Krav etter andre lovverk

Statnett vil søke om de tillatelser og rettigheter etter annet lovverk som kreves for å kunne bygge og drifte energianlegget. Konkrete, relevante lover for dette tiltaket er vist under, med referanse til sted.

4.2.1 Forurensningsloven

For sanitæranlegg på riggplasser vil entreprenørene eller Statnett være ansvarlig for å søke om nødvendige tillatelser etter forurensningsloven.

4.2.2 Kulturminneloven

Vestland fylkeskommune har gjennomført kulturminneregistreringer i henhold til kulturminneloven § 9 i 2019 og 2020 langs ledningstraséene og ved adkomstveier og baseplasser. Statnett har i e-post datert 21.3.2024 fått bekreftelse fra Vestland fylkeskommune om at potensialet for nye funn av automatisk fredede kulturminner er lavt og at det ikke er behov for nye kulturminneregistreringer for flytting av fjordspennet til ny trase.

4.2.3 Naturmangfoldloven

Statnett har fått vedtak fra Statsforvalteren i Vestland fylke om unntak fra vernebestemmelsene for bygging og ferdsel gjennom Fimreiteåsen naturreservat, inkludert for den tilleggssøkte flyttingen av fjordspennet. Vilårene i vedtaket er omtalt i tabell 3 ovenfor, kapittel 6.71, og Vedlegg 6.

4.2.4 Veglova

Tiltaket krysser fylkesvei 5602 Fresvikvegen. Statnett vil avklare og eventuelt søke om tillatelser til kryssing, avkjøringer og behov for sikringstiltak med Vestland fylkeskommune.

4.2.5 Havne- og farvannsloven

Statnett har hatt omfattende dialog med Kystverket om det nye fjordspennet, og vil avklare seilingshøyder og søke Kystverket om kryssing med luftlinje over Sognefjorden. Varsling til skipsfart og behov for fysisk merking og vaktbåt ved linestrekking vil også bli avklart med Kystverket.

4.2.6 Luftfartsloven

Statnett har søkt Luftfartsverket om dispensasjon fra kravet om merking av spennet over Helgedalen umiddelbart vest for spennmastene på Jarvehaugen.

5. BESKRIVELSE AV ANLEGGET

5.1 Innledning

Kartene i vedlegg 1 og 2 viser arealbruken for anleggsarbeidet, inkludert midlertidige og permanente hjelpeanlegg og restriksjoner det skal tas spesielle hensyn.

5.2 Arealbruk

Statnett har tilleggssøkte opprinnelig to midlertidige riggareal sør for Indre Borlaug. Statnett har justert plassering og detaljutformingen av arealet B18B for bedre terrengtilpasning i dialog med grunneier. I tillegg ønsker Statnett å opparbeide et nytt areal B18D på ca 1000 m² ved å utvide vendehammeren i enden av veien som går opp fra Indre Borlaug. Arealet er vist i kartvedleggene. Opparbeidelsen vil omfatte noe terrenginngrep og påføring av masser for bærelag og slitelag. Tabell 6 viser arealbruken for de ulike delene av tiltaket.

Tabell 6. Tiltakets arealbruk

Anleggsdel/komponent	Beskrivelse	Størrelse arealbeslag m ² (dersom relevant)	Permanent/ midlertidig
Spennmaster	Fire spennmaster på hver side av fjorden	Arealbeslag ca 80 m ² pr spennmast, ca. 320 m ² på hver side, totalt ca. 640 m ²	Permanent
Fjordspenntrase, klausuleringsbelte	Vestsiden: Østsiden	Ca. 163 000 m ² Ca. 160 000 m ²	Permanent
Ledning vestover fra fjordspennet, klausuleringsbelte	Seks faseliner tilsvarende dupleks Athabaska, og toppline	Ca. 1900 m rydde- og byggeforbudsbelte på 40 meter, totalt ca. 76000 m ² .	Permanent
	Fire mastepunkt.	Ca. 50 m ² pr mastepunkt, totalt ca. 200 m ²	Permanent
Riggområder	Bjørnstigkamben: 5 riggområder	Ca. 6 000 m ²	Permanent
	Jarvehaugen: 2 riggområder	Ca. 4300 m ² Ca. 35 000 m ²	Permanent Midlertidig
	Indre Borlaug: 2 riggområder	2400 m ² , og 1000 m ² . Totalt 3400m ² .	Midlertidig
Adkomstveier	Totalt ca. 350 m nye veier med ca 4 m bredde fram til nye master og riggareal på Bjørnstigkamben	Ca. 1400 m ²	Permanent

6. BESKRIVELSE AV ANLEGG SARBEIDET

6.1 Ledningsbygging

Tiltaket omfatter bygging av ca 5,2 km fjordspenn over Sognefjorden bestående av fire spennmaster på hver side av fjorden og fire fjordspennliner og en toppline. Spennmastene vil bli ca. 40-45 meter høye til fasefestet og ca. 10-15 meter i tillegg til mastetoppen, totalt ca. 50-55 meter. Spennmastene er merkepliktige etter forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder, og males røde og hvite. Det er også krav om lysmerking av fjordspennet.

Videre vestover bygges ca. 2 km luftledning med seks faseliner og en toppline. Mastene bygges som Statnetts standard innvendig bardunerte portalmast. Linene utenom fjordspennet vil være mattet for å redusere gjenskin. Fjordspennlinene mattes ikke fordi friksjonen da vil bli for liten for strekkeutstyret som skal brukes. Fjordspennlinene vil mattes ved naturlig korrosjon over tid. Planlagte mastetyper er vist i konsesjonssøknaden (tilgjengelig på www.statnett.no og www.nve.no). Jording etableres innenfor klausulert areal. På partier der jordingen ikke kan graves ned, klammes den til fjell.

Mastene fundamenteres enten i løsmasser, på fjell, eller en kombinasjon av disse. Valg av fundamenttype avhenger av geologi og løsmasser på stedet. Håndtering av avgravde masser og tilbakeføring skal følge prinsippene i Statnetts håndbok i terrengbehandling, som også gjøres gjeldene som kontraktsunderlag i entreprisene.

6.2 Luftfartsmerking

Merkeplikten omfatter anlegg høyere enn 150 meter over vann eller terreng og krever egen lysmerking. Merkepliktige spenn er vist i tabell 7. Statnett har søkt Luftfartstilsynet om unntak fra merkeplikt for spennet over Helgedalen rett vest for fjordspennet, og venter på en avgjørelse om dette. Lysmerkingen består av en container med energikilde i nærheten av en av spennmastene på hver side av det merkepliktige spennet. Lyskilden monteres enten på containeren, på en separat lysmast i nærheten, eller i en spennmast. Container for energikilden plasseres på en støpt såle i terrenget, og en eventuell lysmast på et eget fundament. Detaljprosjektering og nøyaktig plassering av lysmerkingen er ikke ferdigstilt.

Tabell 7. Luftfartsmerking av fjordspenn

Sted	Kartblad	Spenn med flymarkører	Malte master	Lysmerking i/ved mast
Jarvehaugen - Bjørnstigkamben		SM172-SM173	SM172A-D SM173A-D	SM172, 1 stk SM173, 1stk
Helgedalen vest for Jarvehaugen		FM170-FM171	FM 170, FM171	-

6.3 Riving av eksisterende ledninger

Eksisterende ledninger rives på strekningene Sogndal – Ramnaberget/Storagilet. Strekningene som rives er vist i detaljkartene i vedlegg 2. Liner slippes ned og kveiles inn eller kappes i passende lengder. Master veltes og kappes i stykker egnet for helikoptertransport. Kapping av liner skal foregå på en måte som minimerer rester av stål- og aluminiumskordeller i terrenget eller på baseplasser. Isolatorskåler og armatur fjernes. Isolatorer skal fjernes slik at brekkasje minimeres. Knust glass som havner i terrenget eller på baseplasser skal fjernes. Elektrisk avfall leveres til godkjent mottak.

Fundament pigges ned eller sprenges, og armering og betongrester fjernes. Der det er jordfundament fjernes fundamentrester til 20 cm under bakkenivå. Fjellfundament fjernes til terrengnivå. Statnett har vurdert muligheten for å la fundament bli stående i for eksempel fjellterreng med mye blokkmark der betongfundament vil være til liten sjenanse. Over lengre tid vil betong brytes ned og armering korrodere og føre til uønskede materialrester i terrenget. Statnett har derfor valgt å fjerne alle fundament. Dersom det likevel skulle være fundament som viser seg spesielt vanskelig eller risikofyllt å fjerne vil Statnett avklare med NVE om fundamentene kan bli stående. Ren, knust betong vil kunne fylles tilbake som en del av tilbakefyllingen ved fundament som fjernes.

Fjerning av fjordspennliner foregår ved at de senkes ned på fjorden hvor de holdes flytende ved bruk av flytelementer mens de kveiles inn. Statnett fikk den 4.6.21 vedtak fra Miljødirektoratet med unntak fra forurensningsloven § 32, med samtykke til disponering ved dumping i fjorden av en utrangert kraftline. Linen har hengt ned i Sognefjorden fra en av spennmastene på Ramnaberget siden 1967 etter at den ved et uhell røk under strekking. Linen har siden fungert som jordingsline. Den delen av linen som henger under vannflaten antas å være begrodd og muligens fastkilt, og å trekke den opp vil være en kostbar og risikabel operasjon. Det er også sannsynlig at det kan ha gått ras over linen. På selve fjordbunnen antas linen å ha blitt mudret ned i løpet av de nesten seksti årene som er gått siden hendelsen. Fjordbunnen går ned mot ca. 900 meter og fjorden er ca. 3300 meter bred på stedet. Statnett antar at ca. 4000 meter av i alt 4700 meter line ligger under vannoverflaten. Linen antas å ha falt ned til fjordbunnen på ca. 8-900 meters dyp til ca. 1 km fra land på østsiden og at det ligger line utover ca. 2 km av den vestre delen av fjordbunnen. Det er lite aktivitet i form av fiske her, så å slippe linen ned på fjordbunnen vurderes å være til liten ulempe. Resten av linen henger nedover fjellsiden fra Ramnaberget til vannflaten og blir kappet og kveilet opp.

Søknad om dumping ble først sendt Statsforvalteren i Vestland, som videresendte søknaden til Miljødirektoratet. Vedtaket gir tillatelse til at linen som henger under vannflaten kappes og slippes ned på fjordbunnen.

6.4 Transport og veier

Midlertidige anleggsveier og terrengspor tilbakeføres etter bruk.

Eksisterende veier rustes opp med bære- og slitelag og nødvendig grøfting og drenering. Der oppgradering av eksisterende vei er søkt lagt utenom dagens trase skal eksisterende veitrase tilbakeføres til mest mulig naturlig tilstand. Enkelte steder langs dagens veitrase har det blitt gjort større inngrep i form av grovsprenging og utfylling med sprengstein, og uten at vekstlag er bevart. Statnett vil sammen med entreprenør vurdere tiltak for å tilbakeføre disse strekningene til mest mulig naturlige terrengformer. Tabell 8 viser veier som er tilleggssøkt, med eventuelle planlagte tiltak.

Tabell 8. Veilliste

Område:	Kartblad	Veinr.	Beskrivelse, kommentar:	Lengde i km	Varighet
Fimreiteåsen	2	R9	Fra eksisterende traktorvei fra Vetlareset til Bjørnstigkamben, som oppgraderes, bygges ca. 350 meter adkomstveier til riggareal og spennmaster for nytt fjordspenn.	0,35 Areal ca. 1400 m ²	Permanent

6.4.1 Helikoptertransport

Anleggsarbeidet vil benytte helikopter til transport, linestrekking og mastemontasje.

På bakgrunn av kjent informasjon om forekomst av sårbare fuglearter er det opprettet restriksjonssoner for helikoptertrafikk i hekkeperioden. Restriksjonssonene er vist i kartvedlegg som følger detaljplanen.

Der det er skog/vegetasjon på landingssteder som for eksempel ved masteplasser, kan det være behov for å rydde opp mot ca 0,5. daa landingsareal, som håndteres som normal hogst, se kap. 6.4.4.

I tillegg vil det ved behov kunne være nødvendig å lande med helikopter på alle anleggsplasser knyttet til konsesjonen dersom det ikke foreligger konkret restriksjon mot lavflygning.

6.4.2 Anleggsplasser

En oversikt over planlagte anleggsplasser er vist i vedlegg 3, tabell 11, rigg og anleggsplasser. Tabellen viser hva som blir midlertidige og permanente plasser. Mindre vinsjeplasser kan etableres rett på terrenget uten videre opparbeiding der grunnforholdene tillater. Større arealer bygges opp med bærelag. Ved spennmastene vil det i tillegg kunne bli behov for å bygge forankringer for rundkjøringsblokker til bruk ved strekking av fjordspennlinene. Disse er ca. 0,6 x 0,6 x 0,5 m og blir stående permanent som beredskap i fall det oppstår linebrudd og behov for reparasjoner av fjordspennlinene.

På enkelte av riggarealene kan det etableres blant annet lager/kontorrigg. I tillegg etableres det anleggsområder der det vil foregå premontering av master, utkjøring av linemateriell, utplassering av tromler eller vinsjer mm.

6.4.3 Masseuttak

Opprustning og nybygging av veier og baseplasser planlegges gjort med stedlige masser i så stor grad som mulig for å begrense kostnader og massetransport over større avstander. Masser vil bli tatt ut ved Vetlareset på Fimreiteåsen i et eksisterende masseuttak B17, tidligere godkjent MTA-plan for 420 kV Sogndal – Aurland.

I tillegg kan det bli tatt ut masser innen klausulerte arealer som mindre terrenginngrep i forbindelse med etablering av mastepunkt, midlertidige veger og anleggsplasser. Mindre terrenginngrep følger definisjonen etter [Landbruksforskriftens beskrivelse av ubetydelige terrenginngrep](#). Disse vil ved avvikling bli tilbakeført og istandsatt etter prinsippene i Statnetts håndbok i terrengbehandling.

6.4.4 Skogrydding

En del ledningsstrekninger krever at Statnett gjennomfører hogst. Der felt virke ikke kan fjernes uten vesentlig kostnad for Statnett, og ikke fører til vesentlig ulempe for folk og natur, kappes virke i ca. to meters lengder og legges bakkenært. Hogstavfall skal ikke legges i eller langs bekker eller bekkefar. Eksisterende turstier og dyretråkk opprettholdes. Det er behov for å rydde skog i striper på ca. 10 meters bredde der fjordspennlinene skal strekkes mellom vannflaten og spennmastene. Skogryddeplanen for fjordspennet er vist i vedlegg 5.

6.5 Kart og tegninger

Detaljkartene i vedlegg 1 og 2 viser de arealene, restriksjonsområder og planlagte transportruter som stilles til rådighet for tiltaket. I kartene vises også hva som er planlagt permanent arealbruk og hvilke arealer som skal tilbakeføres til opprinnelig bruk.

Opparbeidelse av veier er ikke detaljprosjektert. Plantegninger og profiler kan ettersendes når dette er klart.

6.6 Terrenginngrep og istandsetting

Det skal ikke gjennomføres arbeid utenfor traséer, riggareal og veier som er vist i detaljkartene. Arealbruk er regulert både i tid og rom, gjennom restriksjoner. Ved terrenginngrep skal vegetasjonslaget graves av og lagres separat for revegetering etter istandsetting. Istandsetting skal gjennomføres etter Statnetts håndbok i terrengbehandling.

6.6.1 Motorferdsel utenfor offentlig veg

Transport utenom opparbeidet vei vil kunne foregå i klausuleringsbeltet for eksisterende og nye ledninger som en del av anleggsarbeidet for nybygging og riving. Ved transport i utmark skal eksisterende kjørespor i utgangspunktet følges. Dersom de stedlige forholdene tilsier at et avvik fra eksisterende kjørespor vil gi mindre terrengskade, kan transporten avvike med inntil 100 meter til begge sider fra eksisterende spor etter avtale mellom entreprenør og Statnett. Alle kjøretøy skal ha montert GPS- sporing.

Ved kryssing av elver/bekker skal elvebredder/bekkesider sikres mot erosjon. Det vil bli valgt krysningspunkter som gir minst mulig skade på randvegetasjon så lenge dette ikke går ut over personsikkerheten. Der det gjennomføres terrenginngrep, skal det sikres at vann ikke danner nye vannveier, eller at avrenning medfører utilsiktede negative konsekvenser for naturmiljø.

6.6.2 Istandsetting

Anleggsarealer istandsettes etter prinsippene i Statnetts håndbok i terrengbehandling. Midlertidige arealer tilbakeføres til opprinnelig bruk, med naturlig revegetering. Det er ikke aktuelt med tilsåing.

Ledningsobjekt, terrenginngrep og utstyr som ikke inngår som en del av konsesjonsgitt nytt anlegg fjernes etter ferdigstillelse av tiltaket. Arealer der det er gjennomført midlertidig terrengforsterkning og der forsterkningslaget ikke fjernes, landskapstilpasses og tildekkes med naturlige masser. Arealene merkes i Statnetts interne kart som terrengforsterkede arealer, slik at de kan benyttes under eventuelle driftsutfall og ved en fremtidig sanering.

6.7 Avbøtende tiltak i anleggsperioden

6.7.1 Verneområder

Tiltaket passerer gjennom Fimreiteåsen naturreservat. For å minimere skader på terreng, vegetasjon, og registrert naturtype, planlegges begrenset hogst i tråd med vilkår gitt av Statsforvalteren i Vestland i vedtak om bygging i verneområdet. Det er gjennomført laserscanning av vegetasjon, noe som gjør det enklere å identifisere skog som må hugges og områder som kan bli stående. Lavere vegetasjon vil bli stående. I den vestre teigen blir tre mastepunkt og tre spennmaster stående inne i verneområdet, men her er det kort avstand fra vei og ut til mastepunktene, slik at terrenget i liten grad utsettes for terrengskader. Ut til mastepunktene vil det bli beltet med gravemaskin, og noe hogst må utføres for dette. På selve

mastepunktet fjernes all skog. Ved transport i terrenget skal samme spor benyttes i størst mulig grad. Vekstlag graves av før etablering av mastepunkt og legges tilbake når fundament er ferdig støpt. Dersom belting fører til terrengskader tilbakeføres dette etter ferdigstillelse. Baseplasser er lagt utenfor naturreservatet.

Ledningsbygging vil baseres på helikoptertransport. Det vil kun bli tillatt med beltegående gravemaskin til fundamentarbeid. Mange steder er det et tynt vekstlag, noe som vanskeliggjør avgraving, lagring og tilbakeføring av vekstlag. Det vil bli stilt krav til entreprenøren om skånsom ferdsel, kjøring i eksisterende spor der det er mulig, og bevaring og tilbakeføring av toppmasser, selv der det er begrenset med humus i topplaget.

6.7.2 Truede og sårbare arter

Observasjon av sårbare fuglearter i tiltaksområde samlet inn gjennom konsekvensutredningen er av eldre dato, men er oppdatert i konsekvensutredningen gjennom utredernes innhenting av informasjon hos Statsforvalteren om skjermet informasjon om rovfugl i området. Det foreligger ikke nyere registreringer. Som et ledd i å hensynta tidligere observasjoner og registreringer har Statnett merket av særskilte hensynssoner med restriksjoner på helikoptertrafikk for sårbare arter det foreligger kunnskap om.

6.7.3 Landskapstilpasning

Eksisterende ledning rives. Grunnarbeider og tilbakeføring skal følge Statnetts håndbok for terrenginngrep. For å dempe landskapsvirkningen vil stedlig vekstlag benyttes i forkant av fyllingsutsalg og for å jordslå permanente riggareal i den grad det er vekstlag tilgjengelig fra opparbeidelse av veier og riggareal.

6.7.4 Skogrydding

Begrenset traserydding hvor klaringskrav til skog er satt ut fra bonitet/tilvekst og elsikkerhetskrav er planlagt på hele ledningsstrekningen. Det er gjennomført laserscanning på enkelte strekninger som gjør det mulig å identifisere enkelttrær eller skogteiger som prioriteres hugget, og teiger som kan settes igjen. Lavtvoksende vegetasjon bevares. Skogrydding i og nær ved Fimreiteåsen naturreservat planlegges gjennomført etter vilkårene stilt i vedtak om unntak for bygging i verneområdet.

6.7.5 Kulturminner

Det er registrert ett automatisk fredet kulturminne sør for munningen av Ramnaberg-tunnelen på vestsiden av Sognefjorden, ca. 80 meter nord for fjordspenntraséen, listet i tabell 9. Fjordspennlinene vil i dette området bli hengende ca. 300 meter høyere en terrenget ved lokaliteten. Det vil ikke være anleggsaktivitet ved eller nær det registrerte kulturminnet.

Tabell 9. Kulturminner

Nummer	ID	Stedsnavn	Restriksjon	Type	Kartblad
CH-15	55183-1	Straumsneset	Ingen anleggsaktivitet	Gravminne	

I forbindelse med Statnetts planer om ny 420 kV kraftlinje Aurland - Sogndal, inkludert Hove – Sogndal, utførte Vestland fylkeskommune arkeologiske registreringer i 2019 og 2020. Fylkeskommunen bekreftet i e-post datert 21.3.2024 at det ikke er nødvendig med ytterligere arkeologiske registreringer knyttet til endringssøknaden for flytting av fjordspennet. Potensial for nye funn av automatisk fredede kulturminner i det aktuelle området er vurdert å være lavt.

Ledningen Fardal- Refsdal, (nå Sogndal - Hove) er vurdert av NVE og Riksantikvaren å ha kulturhistorisk verdi av nasjonal betydning. NVE har stilt vilkår om at Statnett gjennomfører en

kulturminnefaglig dokumentasjon, i henhold til NVEs veileder for dokumentasjon av sektorens kulturminner. Registreringen vil bli gjennomført i henhold til konsesjonsvilkåret før riving.

6.7.6 Særskilte hensyn

Transportvirksomhet skal foregå så skånsomt som mulig for omgivelsene, og ikke medføre vesentlig fare for ferdsel i området. Bruk av eksisterende veier og parkeringsplasser skal ikke være til vesentlig ulempe for allmenn ferdsel. Det skal tas særskilt hensyn nær bebyggelse, skoler og institusjoner, og i landbruksområder.

Tabell 10 nedenfor viser områder og aktiviteter som trafikk, skolevei, boområder, gårdstun, landbruk, friluftsliv og turisme som krever særskilt hensyn ut over forholdene beskrevet over.

Tabell 10. Områder som krever særskilt oppmerksomhet ved transport til eller ved anleggsområdet.

Konfliktområde	Konflikt/hensyn	Kartblad	Tiltak
Fv 5616 Fimreitevegen	Smal bygdevei		Spesiell oppmerksomhet ved kjøring ved gårdstun, nær husdyr, og i skoletiden
Vetlareset	Utfartsparkering/Friluftsliv		Oppmerksomhet på lokal parkering og friluftsliv
Fv 5602 Fresvikvegen Vangsnes – Indre Borlaug	Smal vei		Oppmerksomhet ved kjøring gjennom boligområder og forbi gårdstun
Fv 5602 – Indre Borlaug	Gårdsvei		Gårdsvei, boligvei, skogsbilvei. Spesiell oppmerksomhet ved kjøring til og forbi gårdsbebyggelse, husdyr
Fimreiteåsen	Husdyr på beite		Hensynsfull ferdsel. Lukking av grunder.

7. PROSJEKTTILPASSET KONTROLLPLAN

Statnett følger opp miljø og landskapskrav gjennom en egen prosess, med tilhørende internkontroll. Som en del av internkontrollen følges entreprenør opp både i forhold til krav i konsesjon og i forhold til krav gitt av annet lovverk enn energiloven. Internkontrollen tilpasses hvert enkelt prosjekt.

8. REFERANSER

NVE (2020). Anleggskonsesjon NVE 201305024-183.

NVE. (2023). *Detaljplan for nettanlegg*. <https://veiledere.nve.no/detaljplan-for-nettanlegg/>

NVE 2019. Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg. NVE veileder 8-2018.

VEDLEGG

Vedlegg 1. Oversiktskart 1:50 000

Vedlegg 2. Detaljkart Blad 1 - 1:5000, og Blad 2 - 1:5000

Vedlegg 3. Liste over rigg- og anleggsplasser

Vedlegg 4. Skogryddeplan tekst og kart

VEDLEGG 1. OVERSIKTSKART, 1:50 000

VEDLEGG 2. DETALJKART

Blad 1 Jarvehaugen – 1:5000

Blad 2 Bjørnstigkamben – 1:5000

VEDLEGG 3. RIGG- OG ANLEGGSPLASSE

Tabell 11. Rigg- og anleggsplasser

ID	Kartblad	Lokalitet	Type:	Areal (m²)	Varighet	Endring fra konsesjonssøknad
B19	Blad 2	Bjørnstigkamben	Baseplass	1800	Permanent	Tidligere godkjent i MTA
B19B	Blad 2	Bjørnstigkamben	Baseplass	165	Permanent	Tidligere godkjent i MTA
B19E	Blad 2	Bjørnstigkamben	Baseplass	690	Permanent	Som tilleggssøkt
B19F	Blad 2	Bjørnstigkamben	Baseplass	3000	Permanent	Som tilleggssøkt
B19G	Blad 2	Bjørnstigkamben	Baseplass	1700	Permanent	Som tilleggssøkt
B19H	Blad 2	Bjørnstigkamben	Baseplass	550	Permanent	Som tilleggssøkt
B18B	Blad 1	Indre Borlaug	Baseplass	2300	Midlertidig	Terrengtilpasning, areal redusert fra ca 4500 m² til ca. 2300 m²
B18D	Blad 1	Indre Borlaug	Baseplass	1000	Midlertidig	Nytt areal
B19B	Blad 1	Indre Borlaug	Baseplass	1200	-	Tatt ut av planen
B60	Blad 1	Jarvehaugen	Baseplass	4300	Permanent	Areal redusert fra ca 9500 m² til ca 4300 m²
B61	Blad 1	Jarvehaugen	Baseplass	35000	Midlertidig	Som tilleggssøkt

VEDLEGG 4. VILKÅR FOR FIMREITEÅSEN NATURRESERVAT

1.	Så langt det ikkje set vellukka gjennomføring av kraftlinefornyninga i fare, (t.d. i form av risiko for straumutkopling i eit omfang som trugar vesentlege samfunnsinteresser), skal arbeidet så langt det er mogleg gjerast til tider og på måtar som reduserer uroing av dyrelivet og set minst mogleg varige spor på terreng og vegetasjon.
2.	I naturreservatet skal all trefjering i linetraséen leggje følgjande punkt til grunn: • Furutre med avslutta høgdevekst som ikkje når opp over klaringskrav til linene, skal stå urørte. • Furutre med avslutta høgdevekst som kjem innanfor klaringskrav til linene, skal kappast like under klaringskrav (furu set ikkje nye toppskot). • Unge furutre i vekst (med spiss topp) skal ikkje fellast dersom dei veks på myr, berg og andre skrinne stader der det er tydeleg at furuskogen generelt ikkje når opp i farleg høgde. • Unge furutre i vekst på meir produktiv grunn kan fellast. Desse prinsippa bør også følgjast i linetraséen utanfor naturreservatet, i det området som er innteikna som verdifullt område av Holtan (2006). Statsforvaltaren kan, dersom det er ønskjeleg, stille på synfaring for å avklare kva som er «avslutta høgdevekst»
3.	Omfanget av skogrydding over Meisaviki (fjordspennet) må avklarast gjennom synfaring i området.
4.	Sidan daud ved er ein viktig ressurs både for hakkespettar og insekt m.m. bør rydningsvyrke i naturreservatet liggje att i den grad det ikkje hindrar ferdsla, er til fare for beitedyr, eller det kjem råd frå miljøfaglege fagfolk om at rydningsvyrket bør fjernast på større eller mindre strekningar.
5.	Som grunnlag for å estimere behov for reparerande og kompenserande tiltak skal Statnett utarbeide ei mest mogleg komplett oversikt (i form av kart og forklaringar) over inngrep og uroing i samband med fornyinga av kraftlina, medrekna førearbeid gjort i medhald av dispensasjonsvedtak 4.6.2021, og medrekna sluttføring og opprydding til slutt. Det som skal kartfestast og skildrast femnar om både 1) areal der det er teke ut, fylt på eller planert massar, 2) areal der materiell er lagra i kortare eller lengre tid, med nærare omtale, 3) areal der det er fjerna større eller mindre tal tre, eller annan vegetasjon, 4) trasear for luft- eller overflatetransport, med mest mogleg utfyllande informasjon om type, tal turar og datoar, og 5) eventuelt andre typar aktivitet som inneber inngrep eller uroing ut over det som følgjer av ordinær ferdsel til fots. Tidfesting er særleg viktig for tiltak som kan føre til skade og uroing i hekketid. Sidan Statnett sitt tiltak strekkjer seg over fleire år, vil denne oversikta ikkje kunne vere ferdig før etter at kraftlinetiltaket er ferdig. For å kunne planleggje og iverksetje kompenserande tiltak utan å vente lenger enn naudsynt, bør oversikta like fullt ajourførast etter kvart, og gjerast tilgjengeleg for Statsforvaltaren undervegs på høveleg måte når det trengst.
6.	Som bidrag til å redusere den samla belastinga som kraftlinearbeidet er med på å auke, og for å bidra til at også miljøverdien av areal utanfor naturreservatet, slik det er teke omsyn til i NVE si konsesjonshandsaming, vert teken vare på, skal Statnett i samråd med Statsforvaltaren koste ei oppdatering av kunnskapsgrunnlaget for fuglelivet på Fimreiteåsen (arealavgrensa som i Holtan (2006)), av tilstrekkeleg kvalitet til å seie om tidlegare registrerte fugleførekomstar er om lag uendra, eller om det har skjedd endringar, og gje miljøfaglege råd om tiltak dersom utviklinga har vore negativ. Feltarbeidet bør så langt det er mogleg leggje vinn på å dokumentere tilstanden i hekkesesongen 2024.
7.	Når Statnett sitt tiltak er slutført, skal Statnett leggje fram ein plan for istandsetjing og kompenserande tiltak, basert på samla oversikt over inngrep og uroing som følgje av kraftlineoppdateringa (jf. vilkår 5), med vurdering av kva dei treng å gjere for å setje naturmangfaldet i

	naturreservatet og/eller heile det verdifulle området Fimreiteåsen i minst like god økologisk stand som før tiltaket. Statsforvaltaren kan påleggje Statnett å innhente miljøfaglege råd om dette frå relevante fagfolk om det trengst. For eventuelle tiltak utanfor naturreservatet må det takast atterhald om samtykke frå grunneigar.
8.	Denne dispensasjonsavgjerda gjeld ut året 2027. For eventuelt arbeid som er aktuelt å gjere ut over den tida, bør det difor søkjast på ny, slik at moment og premissar som har kome til – eller endra seg i mellomtida – kan takast inn i vurderinga.
9.	Oppstart av arbeidet i felt skal meldast frå til Statens Naturoppsyn (SNO) v/Anne Rudsengen (tlf. 95 96 38 88), og nærare rutinar for kommunikasjon med SNO kan elles avtalast slik det er praktisk.

VEDLEGG 5. SKOGRYDDEPLAN TEKST OG KART

